

Sisäministeriö
PL 26
00230 VALTIONEUVOSTO

kirjaamo@intermin.fi
maahanmuutto-osasto@intermin.fi

Lausuntopyyntöne 11.12.2017

**Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi
kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun
edellytyksistä tutkijoina, opiskelijoina, työharjoittelijoina
ja vapaaehtoistyöntekijöinä ja eräiksi siihen liittyviksi
laeiksi**

Sisäministeriö pyytää lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkijoina, opiskelijoina, työharjoittelijoina ja vapaaehtoistyöntekijöinä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Kolmannen maan kansalainen on muu kuin Pohjoismaiden, EU-maiden, Liechtensteinin tai Sveitsin kansalainen.

Esityksen tarkoituksena on panna Suomessa täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2016/801/EU) tutkimusta, opiskelua, harjoittelua, vapaaehtoistyötä, oppilasvaihtohjelmaa tai koulutushanketta ja au pairina työskentelyä varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä.

Yhdenvertaisen kohtelun toteuttamiseksi sosiaaliturvaa koskien ehdotetaan muutettavaksi asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annettua lakia, lapsilisälakia, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annettua lakia, kansanterveyslakia sekä erikoissairaanhoidon lakia.

Esityksessä säädettäisiin yhden vuoden jatko-oleskeluluvasta tilanteessa, jossa opiskelija on suorittanut tutkinnon tai tutkija on suorittanut tutkimustointansa loppuun. Esitys tuo opiskelijoille ja tutkijoille paremmat mahdollisuudet jäädä maahan etsimään töitä tai aloittamaan yritystoimintaa, jolloin se mahdollistaa osaavan työvoiman tarjonnan työmarkkinoilla ja mahdollistaa tutkimustoiminnan ja opiskelun kautta hankitun liikeidean jalostamisen ja aloittamisen entistä paremmin.

Kuntaliitto pitää kannatettavina tavoitteita, joilla pyritään edistämään toimia, jotka edesauttavat Suomessa opiskelleiden hakeutumista ja sijoittumista maamme työmarkkinoille opintojen jälkeen. Ulkomaalaisten tulisi voida hyödyntää nykyistä tehokkaammin Suomessa hankkimaansa koulutusta maamme työmarkkinoilla ja löytää koulutustaan vastaavaa työtä.

Pidämme samoin kannatettavana sitä, että ulkomaisille tutkijoille voitaisiin myöntää oleskelulupa työnhakua varten. Tutkijoiden määrä on ollut tilastotietojen mukaan melko vähäinen, noin 600 henkilöä vuosittain. Olisi suotavaa, että määrää voitaisiin lisätä ja näin edistää tutkimuksen ja työmarkkinoiden kansainvälistä kanssakäymistä.

Esityksessä ehdotetaan muutoksia sosiaaliturvaa ja terveydenhuoltoa koskevaan lainsäädäntöön. Näillä lainmuutoksilla toteutettaisiin yhdenvertainen kohtelu sosiaaliturvan alalla, mutta samalla otettaisiin käyttöön direktiivin sallima rajoitus yhdenvertaiseen kohteluun tutkijoiden osalta. Direktiivin mukaan jäsenvaltiolla ei ole velvoitetta maksaa perhe-etuuksia tutkijoille, joiden oleskelu kestää enintään kuusi kuukautta. Terveydenhuollon lainsäädännön muutoksilla

direktiivin tarkoittamat tutkijat ja työsuhteessa olevat opiskelijat, työharjoittelijat ja vapaaehtoistoimijat rinnastettaisiin kunnan asukkaisiin, jolloin heillä olisi oikeus julkisiin terveyspalveluihin yhdenvertaisesti kunnan asukkaiden kanssa, vaikka he oleskelsivät maassa tilapäisesti.

Kuntaliitto esittää, että valtio korvaisi direktiivissä tarkoitettujen henkilöiden terveyspalvelujen kustannukset kunnille ja kuntayhtymille täysimääräisesti.

Lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta esityksen mukaisesti tulisi aiheuttamaan kunnille lisäkustannuksia ja ne painotuisivat pääsääntöisesti korkeakoulukaupunkeihin ja kuntiin, joilla on käytössä yksityisen hoidon tuki. Vaikka kyse on suhteellisen pienistä henkilömääristä, joiden kustannusvaikutukset eivät valtakunnan tasolla ole suuria, Kuntaliitto edellyttää, että valtion tulee korvata lakimuutoksesta aiheutuvat kustannukset kunnille täysimääräisinä.

SUOMEN KUNTALIITTO

Tarja Myllärinen
johtaja, sosiaali- ja terveysasiat

Hannele Häkkinen
erityisasiantuntija